

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
استان لرستان

دستورالعمل ارزشیابی رفقار حرفه‌ای دانشجویان بالینی

1396

دستور دستورالعمل ارزشیابی رفتار حرفه‌ای دانشجویان بالینی

(پزشکی، پرستاری، مامایی و سایر رشته‌های پیراپزشکی)

رفتارهای غیر حرفه‌ای در تمامی جنبه‌های فعالیت فرد قابل رخ دادن است از قبیل مراقبت درمانی از بیمار، روابط با همکاران حوزه سلامت، فعالیت در جهت ارتقای سلامت آحاد جامعه- هم در حیطه تخصص و هم در جامعه و ... از این رو لازم است تمامی این جنبه‌های رفتاری در ارزیابی دانشجویان بالینی مد نظر قرار گیرد.

ارزیابی پایبندی دانشجویان بالینی به اصول اخلاق حرفه‌ای حداقل ۲ نوبت در هر سال تحصیلی صورت می‌گیرد که بر اساس حسن اخلاق و رفتار دانشجوی طی پرسشنامه ارزیابی حیطه‌های رفتار و اصول اخلاق حرفه‌ای (توسط مدیر گروه یا عضو هیئت علمی گروه آموزشی تکمیل می‌گردد) و فرم‌های رسیدگی به گزارشات رویدادهای حساس و احکام صادره در دوره منتهی به زمان ارزیابی (مبنی بر رعایت قوانین مراکز آموزشی و درمانی) و نیز فرم جمع‌بندی ارزیابی عملکرد دانشجو در نوبت قبل انجام می‌شود و در صورت لزوم به سطح بالاتر در کمیته اخلاق حرفه‌ای دانشگاه ارجاع داده خواهد شد.

رفتار حرفه‌ای در حیطه‌های وظیفه‌شناسی و مسئولیت‌پذیری، شرافت و درستکاری، نوع‌دوستی، احترام به دیگران، تعالی شغلی توسط کمیته‌های اخلاق حرفه‌ای ارزیابی می‌گردد.

کل نمره اخلاق حرفه‌ای در طول دوره یا هر ترم ≥ 30 می‌باشد و کسب حداقل ≥ 70 نمره برای قبولی و جلوگیری از تکرار واحدهای درسی و یا تجدید دوره لازم است.

پس از هر نوبت ارزیابی دانشجویان نمرات در اختیار مدیر گروه مربوطه قرار می‌گیرد و فرم ارزیابی هم در پرونده آموزشی دانشجویان جهت پایش و بهره‌برداری لازم بایگانی می‌گردد.

ماده ۱- سطوح رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول حرفه‌ای و صدور احکام

متناسب با نوع رفتار غیر حرفه‌ای صورت گرفته، در یکی از سطوح زیر حکم مربوطه صادر می‌گردد.

سطح اول: مرکز آموزشی- درمانی مربوطه

سطح دوم: دانشکده مربوطه

سطح سوم: دانشگاه

سطح چهارم: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۲- ترکیب اعضای رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول حرفه‌ای (کمیته اخلاق حرفه‌ای)

❖ کمیته رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول اخلاق حرفه‌ای در سطح مرکز آموزشی درمانی (محل وقوع لغزش):

رئیس و معاون آموزشی مرکز آموزشی و درمانی/دانشکده، نماینده دفتر مقام معظم رهبری در دانشگاه، نماینده حراست، دبیر کمیته اخلاق، مدیر گروه و یک نفر از اعضاء هیت علمی بالینی (به انتخاب رئیس کمیته مرکز آموزشی درمانی / دانشکده).
تبصره: پیشنهاد تشکیل جلسه کمیته اخلاق حرفه‌ای از طرف رئیس کمیته یا معاون آموزشی مرکز آموزشی درمانی و یا دبیر کمیته است.

ماده ۳- تشویق دانشجویان نمونه

به منظور تقدیر و معرفی الگوی مناسب دانشجویان بالینی، افزایش پایبندی به «اصول و مسئولیت حرفه‌ای» و ارج نهادن به استعدادهای برتر علمی و فرهنگی در بین دانشجویان بالینی همه ساله از هر دانشگاه تعدادی مورد تشویق قرار می‌گیرند.
تقدیرنامه‌ها و تشویق‌های داده شده نمی‌تواند موارد خطاهای فاحش در پایبندی دانشجو به اصول و رفتار حرفه‌ای (موارد ارجاع شده به کمیته انضباطی دانشگاه) را جبران نمایند.

ماده ۴- تنبیهات

در صورتی که دانشجویان در انجام وظایف محوله قصور ورزند و یا به اعمالی مغایر با قداست حرفه و رشته تحصیلی و یا مغایر با اهداف جمهوری اسلامی ایران مبادرت ورزند با توجه به اهمیت مسئله بر حسب مورد تنبیهاتی به شرح زیر در مورد آنها اعمال خواهد شد:

۱. احضار دانشجو و تذکر شفاهی.
 ۲. تذکر کتبی و درج در پرونده آموزشی.
 ۳. اخطار کتبی و درج در پرونده آموزشی از سوی کمیته اخلاق حرفه‌ای.
 ۴. تجدید دوره با درج در پرونده آموزشی از سوی کمیته ارزیابی پایبندی به اصول حرفه‌ای دانشگاه.
 ۵. در صورت بروز تخلف شدیدتر به کمیته انضباطی جهت اخراج و یا تعلیق از تحصیل ارجاع داده خواهد شد.
- تبصره ۱: عدم رعایت ضوابط و مقررات را لغزش (تخلف) در پایبندی از اصول حرفه‌ای (رفتار غیر حرفه‌ای) می‌نامند. در صورت عدم رعایت عمدی، رفتار غیر حرفه‌ای مربوطه (تقصیر) و چنانچه غیرعمدی باشد (قصور) نامیده می‌شود.

تبصره ۲: در خصوص موارد فاحش در پابندی دانشجویان به رفتار حرفه‌ای لازم است به کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع گردند، به خصوص مواردی از قبیل حمله فیزیکی، سوء رفتار جنسی و یا آسیب رساندن عمدی و بی‌منطق به بیماران و ... ، که البته کمیته‌ها سطح ۱ و ۲ رسیدگی موظف به جمع‌آوری اطلاعات دقیق، تهیه مستندات محکم و جمع‌بندی در اسرع وقت و ارائه آن ظرف مدت یک هفته از دریافت گزارش اولیه است و کمیته رسیدگی به نحوه پابندی به اصول حرفه‌ای نسبت به گزارشات دریافتی تصمیم‌گیری و اعلام رای نماید و در همین حین موضوع را به طور جداگانه جهت رسیدگی به کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع نماید. بدیهی است تا زمان صدور رای توسط کمیته انضباطی دانشگاه از ورود دانشجو به مرکز آموزشی درمانی جلوگیری بعمل آید.

تبصره ۳: گزارشات مختلف مد نظر کمیته اخلاق حرفه‌ای باید مستند، شفاف و شامل مشخصات فرد گزارش داده شده با ذکر دقیق تاریخ وقوع رفتار غیر حرفه‌ای بوده و مربوط به رویدادهای حساس کاری، اخلاقی و قوانین مراکز آموزشی درمانی می‌باشد و البته این گزارشات می‌تواند توسط اساتید، فراگیران بالینی، معاون آموزشی مرکز آموزشی، پرسنل پرستاری و پیراپزشکی، بیماران و یا همراهان بیمار و ... ارسال شده باشد. بدیهی است گزارش‌هایی که فاقد مشخصات فوق باشند قابلیت پیگیری قانونی ندارند، از این رو توجه مسئولان و دبیران کمیته‌های رسیدگی به نحوه پابندی به اصول حرفه‌ای را به رعایت دقیق این نکته در اعمال تنبیهات مد نظر جلب می‌نماید.

تبصره ۴: بر اساس تعلیمات اسلامی و اصول قانونی امنیت و مصونیت شهروندان و منع تجسس (اصول ۲۲ و ۲۵ قانون اساسی)، اعضای کمیته‌های رسیدگی به نحوه پابندی به اصول حرفه‌ای و کارکنان دبیرخانه مربوطه، مجاز به تجسس در زندگی خصوصی دانشجویان نبوده و موظف‌اند کلیه اطلاعات مربوط به لغزش دانشجو را محرمانه تلقی نموده و از افشای آن (به جز برای همسر و والدین با رعایت مصالح دانشجو و مراجع قانونی ذیصلاح) خودداری نمایند.

تبصره ۵: اعمال هر یک از تنبیهات لازم است به صورت شفاف (با ذکر مورد با دانشجو مربوطه) صورت گرفته و جهت سازنده بودن آثار تنبیه اعمال شده و پیش‌گیری از تکرار لغزش، موازین اخلاقی در اعمال این مقررات در خصوص دانشجوی متخلف رعایت گردد.

تبصره ۶: لغزش در رفتار حرفه‌ای اغلب در اثر عواملی مانند استرس، اضطراب، افسردگی و خستگی شدید ایجاد می‌شود. این عوامل دشمن رفتار حرفه‌ای بوده و موجب لغزش می‌شوند. از این رو مشاوره با یک روان‌پزشک ممکن است در بازگرداندن یک فرد به رفتار حرفه‌ای همیشگی‌اش بسیار موثر باشد. از این رو مراجعه به روان‌پزشک در خصوص بعضی از موارد لغزش‌ها دانشجویان توصیه می‌گردد. در این گونه موارد بر اساس تشخیص کمیته رسیدگی به نحوه پابندی به اصول حرفه‌ای، در صورت

ارجاع به روان پزشک دانشجو موظف است قبل از حضور مجدد در برنامه آموزشی، تاییدیه مبنی بر حضور و یا حضور مشروط در برنامه آموزشی را از روانپزشکی منتخب به معاونت آموزشی دانشکده ارائه دهد.

تبصره ۷: آرای صادره توسط سطح ۱ و ۲ رسیدگی پایبندی به اصول حرفه ای در صورت اعتراض کتبی دانشجو به حکم صادره قابل بررسی و تجدید نظر در سطح دانشگاه است. لازم به توضیح اینکه احکام تجدید نظر صادره توسط دانشگاه علوم پزشکی و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، قطعی و لازم الاجرا است.

تبصره ۸: در صورت درخواست دانشجو برای دفاع حضوری در جلسه کمیته، از وی دعوت به عمل آورده و متناسب با موضوع مورد رسیدگی برای دفاع از خود به وی فرصت داد شود. در صورت عدم حضور دانشجو در زمان مقرر در جلسه مذکور، کمیته رسیدگی می تواند در غیاب دانشجو به پرونده رسیدگی نماید و در صورت جلسه ای که به امضاء اعضای حاضر در جلسه کمیته می رسد توضیح لازم داده شود، که البته رونوشت فرمها و صورت جلسه ها در سه نسخه تهیه و تکمیل گردد (مربوط به کمیته ارزیابی، پرونده آموزشی دانشجو، گروه آموزشی مربوطه).

تبصره ۹: پاسخگویی به مراجع ذیصلاح استعلام کننده نظیر مراجع قضائی، گزینش سازمانها و امثال آن در خصوص سوابق انضباطی دانشجویان و دانش آموختگان در دانشگاه توسط دبیرخانه کمیته رسیدگی به نحوه پایبندی به اصول اخلاق حرفه ای دانشجویان در سطح دانشگاه به عنوان تنها مرجع مجاز به پاسخگویی به استعلامها انجام می گیرد. این دبیرخانه موظف است حسب مورد جهت پاسخگویی به مرجع سوال کننده از هر یک از سطوح رسیدگی ۱ و ۲ در این زمینه استعلام نماید.

در صورت کسب نمره کمتر از ۲۱ بخش رفتار حرفه ای، دانشجو ملزم به تکرار دوره می باشد.

پرسشنامه ارزیابی رفتار حرفه‌ای دانشجویان بالینی

مرکز آموزشی - درمانی سال تحصیلی

نام دانشجو تاریخ: از تا

موضوعیت ندارد	در حد انتظار	پائین تر از حد انتظار	غیر قابل قبول	گویه ها	حوزه تعهد به اصول حرفه‌ای
	۱	۰.۷۵	۰		
				۱- به موقع در کلاس و یا بخش درمانی حاضر می‌شود. * تبصره؛ (در این گویه: نمره غیر قابل قبول صفر ، پائین تر از حد انتظار ۱ و در حد انتظار ۲ محاسبه شود) *	وظیفه شناسی و مسئولیت
				۲-وظایف محوله را به درستی انجام می‌دهد. * تبصره؛ (در این گویه: نمره غیر قابل قبول صفر ، پائین تر از حد انتظار ۱ و در حد انتظار ۲ محاسبه شود) *	
				۳- قوانین و مقررات مرکز آموزشی درمانی را رعایت می‌کند. * تبصره؛ (در این گویه: نمره غیر قابل قبول صفر ، پائین تر از حد انتظار ۱ و در حد انتظار ۲ محاسبه شود) *	
				۴-در صورت نیاز به همکاران خود کمک می‌کند. * تبصره؛ (در این گویه: نمره غیر قابل قبول صفر ، پائین تر از حد انتظار ۱ و در حد انتظار ۲ محاسبه شود) *	
				۵- پوشش و ظاهر متناسب با محیط درمان و مراقبت دارد. * تبصره؛ (در این گویه: نمره غیر قابل قبول صفر ، پائین تر از حد انتظار ۳ و در حد انتظار ۶ محاسبه شود) *	
				مجموع	
				۱- با بیمار محترمانه برخورد می‌کند.	احترام به دیگران
				۲- حریم خصوصی بیمار را رعایت می‌کند.	
				۳- به دیگران احترام می‌گذارد.	
				۴- از جملات تحقیر آمیز استفاده نمی‌کند.	
				مجموع	
				۱- با بیمار به عنوان یک انسان (و نه شیء یا case) رفتار می‌کند.	شرافت و درستکاری
				۲- در موقعیت های دشوار خونسردی خود را حفظ می‌کند.	
				۳- اسرار دیگران را فاش نمی‌کند.	
				۴- در رفتارش صداقت دارد.	
				مجموع	
				۱- خطاهای خود را می‌پذیرد.	تعالی شغلی
				۲- به دنبال دریافت بازخورد از عملکرد خویش است.	
				۳- وقتی به وی بازخورد داده می‌شود، می‌پذیرد.	
				۴- تلاش در راستای بالا بردن دانش و مهارت خود.	
				مجموع	
				۱- منافع دیگران خصوصا بیمار را بر منافع خود ترجیح می‌دهد.	نوع دوستی
				۲- بدون در نظر گرفتن نژاد، مذهب، عقیده، جنسیت و ... عدالت را رعایت می‌کند.	
				۳- منشور حقوق بیمار را در شرایط مختلف رعایت کرده و از آن دفاع می‌کند.	
				۴- بیماران نیازمند (مالی، اجتماعی) را به واحد مددکاری یا انجمن‌های خیریه معرفی می‌کند.	
				مجموع	
				مجموع کل	

توضیحات / توصیه‌ها:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مهر و امضاء

..... نام و نام خانوادگی عضو هیئت علمی / مدیر گروه

در صورت عدم کسب حداقل ۷۰ نمره رفتار حرفه‌ای، دانشجوی بالینی ملزم به تکرار دوره می‌باشد.

فرم جمع بندی ارزشیابی رفتار حرفه‌ای دانشجویان بالینی

مرکز آموزشی - درمانی سال تحصیلی
 نام دانشجو تاریخ: از تا

نمره نهایی	نمره اختصاص یافته توسط کمیته رسیدگی به پایبندی به اصول حرفه‌ای مرکز آموزشی - درمانی	نمره اختصاص یافته بر مبنای ارزیابی اساتید مستقیم	حیطه‌های مورد ارزیابی
			حوزه وظیفه شناسی (نمره بر مبنای ۱۰)
			حوزه مسئولیت پذیری (نمره بر مبنای ۴)
			شرافت و درستکاری (نمره بر مبنای ۴)
			نوع دوستی (نمره بر مبنای ۴)
			احترام به دیگران (نمره بر مبنای ۴)
			تعالی شغلی (نمره بر مبنای ۴)
			نمره نهایی

نمره اختصاص داده شده	مرجع صادر کننده	گزارش‌های رسیده

توضیحات / توصیه‌ها:

.....

.....

.....

.....

.....

نام و نام خانوادگی اعضای کمیته
 مهر و امضاء

مهر / امضاء و اثر انگشت دانشجو

به رویت من رسید

❖ موارد خطاهای فاحش در پایبندی دانشجویان بالینی به رفتار حرفه ای که لازم است به کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع گردند:

• خطاهای زیر در حیطه وظایف کمیته انضباطی دانشگاه بوده و لازم است جهت رسیدگی مستقیماً به این کمیته ارجاع گردند:

- ✓ بر هم زدن حریم مناسب بیمار- نیروی سلامت و سوء استفاده مالی، عاطفی، فیزیکی و یا جنسی از بیمار یا خانواده وی.
- ✓ درگیر شدن در فعالیتهای غیرقانونی(خرید و فروش مواد مخدر، دزدی و ...).
- ✓ حضور در مراکز آموزشی- درمانی و یا مراقبت از بیماران زمانی که فرد تحت تاثیر الکل، مواد مخدر، روان گردان و یا سایر مسکرات است.

تبصره ۱: برای هر یک از موارد فوق در صورت اثبات و صدور رای محکومیت از طرف کمیته انضباطی دانشگاه علاوه بر اجرای رای کمیته، بین ۵ تا نمره منفی در پرونده آموزشی دانشجو بر اساس تشخیص کمیته رسیدگی به نحو پایبندی به اصول حرفه‌ای در سطح دانشکده و یا دانشگاه ثبت گردد.

• موارد زیر از جمله لغزش‌هایی حرفه‌ای محسوب می شوند که در صورت تکرار لازم است جهت رسیدگی به کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع گردند:

- ✓ درگیری فیزیکی یا کلامی با اعضای هیئت علمی، همکاران، کارکنان، بیماران و یا اعضای خانواده بیمار.
- ✓ نشان دادن رفتارهای مختل کننده نظم و فعالیت یا رفتارهای بی ادبانه در محل کار از قبیل: صحبت‌های تند و تحقیرآمیز با کارکنان، تعاملات آمیخته با عصبانیت و اوقات تلخی با کارکنان، گرفتن ژست‌ها و انجام حرکاتی برای بیان ناکامی و خشم که این رفتار ممکن است موجب شکایت از طرف سایر اعضای تیم شود.
- ✓ هدایت امور از طرف تحقیر یا آزار دیگران.

تبصره ۲: کلیه دانشجویانی که به علل ذکر شده در بالا رای محکومیت از طرف کمیته انضباطی دانشگاه دریافت می کنند، باید به مشاور روان پزشک مورد اعتماد دانشگاه و یا کمیته روان پزشکی منتخب دانشگاه ارجاع گردند.

مصادیق رفتارهای غیر حرفه‌ای دانشجویان بالینی

تعهد به اصول حرفه‌ای در حوزه نوع دوستی				
معیارهای مندرج در کوریکولوم‌های آموزشی	نوع لغزش	میزان نمره منفی	سایر تنبیهات	لزوم مراجعه به مشاور
<p>۱- منافع بیمار را بر منافع خود ترجیح دهد.</p> <p>۲- در مواجهه با بیماران مختلف عدالت را رعایت کنند.</p> <p>۳- در برخورد با بیماران به تمام ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی آنان توجه داشته باشد.</p> <p>۴- در تمامی مراحل مراقبت از بیماران وقت کافی صرف نمایند.</p> <p>۵- به خواسته‌ها و آلام بیماران توجه داشته باشند.</p> <p>۶- منشور حقوق بیمار را در شرایط مختلف رعایت کند و از آن دفاع کنند.</p>	<p>۱- به خاطر حل نکردن تضاد بین مسئولیت‌های شخصی و حرفه‌ای، از الزامات حرفه‌ای (انجام وظایف در قبال بیمار) باز می‌ماند.</p>	<p>۱ - ۰/۵</p>		
	<p>۲- نسبت به درخواست‌های منطقی خانواده بیمار یا هر یک از اعضای کادر درمانی (پرستار، مددکار اجتماعی و ...)</p>	<p>۱ - ۰/۵</p>		
	<p>۳- از پیدا کردن حمایت‌های قانونی برای بیماران و خانواده‌ها، دسترسی به منابع مورد نیاز مالی و حمایت‌های اجتماعی از طریق واحد مددکاری یا انجمن‌های اجتماعی از طریق واحد مددکاری یا انجمن‌های خیریه امتناع می‌ورزد.</p>	<p>۱ - ۰/۵</p>		
	<p>۴- علی‌رغم وجود امکانات لازم در مراکز دانشگاهی، بیماران را جهت مراجعه به مراکز غیردانشگاهی ترغیب و هدایت می‌کند.</p>	<p>۱ - ۰/۵</p>		
	<p>۵- نسبت به بیماران بر پایه نژاد، قوم، مذهب، ناتوانی‌ها، جنسیت، سن، موقعیت اقتصادی- اجتماعی یا شیوه زندگی آنها رفتار تبعیض‌آمیز نشان می‌دهد، به خصوص این که چنین رفتاری سبب پریشانی بیمار، والدین و خانواده‌ها شود.</p>	<p>۲ - ۱</p>		
	<p>۶- در برخورد با بیمار و خانواده‌اش نسبت به فرهنگ آنها بی‌تفاوتی آشکار نشان می‌دهد، به خصوص که این رفتار عمدی و بدون احساس پشیمانی باشد.</p>	<p>۲ - ۱</p>		

تعهد به اصول حرفه‌ای در حوزه وظیف شناسی و مسئولیت

معیارهای مندرج در کوریکولوم‌های آموزشی	نوع لغزش	میزان نمره منفی	سایر تنبیهات	لزوم مراجعه به مشاور
۱- نسبت به انجام وظایف خود تعهد کافی داشته باشند. ۲- به سوالات بیماران پاسخ دهند.	۱- آگاهانه در اطمینان یافتن از انتقال مناسب اطلاعات بیمار به اعضای تیم مراقبت کوتاهی می‌کند (مثلا با همکاران در مورد وضعیت بیمار به طور ناقص و با عجله گفتگو می‌کند)، به گونه‌ای که سلامت بیمار در معرض خطر قرار می‌گیرد.	۱ - ۳	*	
۳- اطلاعات مربوط به وضعیت بیمار را با مناسب‌ترین شیوه در اختیار وی و همراهان قرار دهند.	۲- آگاهانه اطلاعات بالینی بیمار را به دیگر مراقبان سلامت بد و غلط ارائه می‌کند.	۱ - ۳	*	
۴- از دخالت‌های بی‌مورد در کار همکاران پرهیز نمایند و با اعضای تیم سلامت تعامل سازنده داشته باشند.	۳- ضوابط مربوط به ساعت حضور در بخش آموزشی یا مرکز آموزشی-درمانی را در برنامه‌های آموزشی رعایت نمی‌کند	۰/۵ - ۱		
۵- در تمامی مراحل مراقبت و انتقال بیماران احساس مسئولیت نماید.	۴- مستندات مربوط به وضعیت بیمار یا مراقبت‌های انجام شده برای او(مستندات بیمارستانی، درمانگاهی و یا آموزشی) را به طور دقیق ثبت نمی‌کند.	۱ - ۲		
۶- برای انجام هر کار درمانی از بیماران اجازه بگیرد.	۵- وظایف خود را به طور غیرموجه انجام نمی‌دهد، یا با تاخیر انجام می‌دهد.	۳ - ۵	*	
- در رابطه با پیشگیری از تشدید بیماری، بروز عوارض، ابتلای مجدد، انتقال بیماری و نیز بهبود کیفیت زندگی به طور مناسب به بیماران آموزش دهند.	۶- آگاهانه بیمار را در معرض خطر قرار می‌دهد.	۱ - ۲	*	
۸- وضعیت ظاهری آنها مطابق با قوانین و شئون حرفه‌ای باشد	۷- در کار نیروهای سلامت دخالت بی‌مورد می‌کند به نحوی که موجب اختلال در امر مراقبت از بیمار گردد.	۰/۵ - ۱		
	۸- تنها در حد معمول و رفع تکلیف فعالیت می‌کند و در هنگام نیاز، کار اضافی انجام نمی‌دهد.	۰/۵ - ۱		
	۹- خطای پزشکی صورت گرفته از طرف خود یا همکاران را در مورد بیمار، به واحد مربوطه گزارش نمی‌کند.	۱ - ۳		
	۱۰- حاضر به اقرار و عذرخواهی به خاطر اشتباه در درمان یا قضاوت بالینی خود نیست.	۰/۵ - ۱		
	۱۱- نسبت به آموزش دانشجویان سال پائین‌تر و سایر فراگیران بی‌توجهی و کوتاهی می‌کند.	۰/۵ - ۱		
	۱۲- نسبت به آموزش دانشجویان سال پایین‌تر و سایر فراگیران بی‌توجهی می‌کند.	۰/۵ - ۱		
	۱۳- وضع ظاهری مرتب و مناسب با شان کادر درمانی را رعایت نمی‌کند.	۴ - ۶	*	

موارد ستاره دار(*) در صورت تکرار علاوه بر اختصاص نمره منفی و تنبیهات، لازم است به کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع شوند.

تعهد به اصول حرفه‌ای در حوزه شرافت و درستکاری

معیارهای مندرج در کوریکولوم‌های آموزشی	نوع لغزش	میزان نمره منفی	سایر تنبیهات	لزوم مراجعه به مشاور
۱- راست گو باشد.	۱- به خرید و فروش کشیک می پردازد.	۳ - ۵	*	
۲- درستکار باشد.	۲- از مهر سایرین استفاده می کند یا مهر خود را در اختیار دیگران قرار می دهد.	۱ - ۳	*	
۳- رازدار باشد.	۳- برای انجام پژوهش تاییدیه اخلاقی از کمیته پژوهش ها یا رضایت نامه از بیمار دریافت نمی کند.	۱ - ۳	*	
۴- در موقعیت های دشوار خونسردی خود را حفظ می کند.	۴- بیمار را به هر طریقی به شرکت در تحقیقات وادار می کند.	۱ - ۳	*	
	۵- در محرمانه نگاه داشتن اطلاعات بیماران کوتاهی می کند.	۱ - ۲		

موارد ستاره دار (*) در صورت تکرار در حوزه شرافت و درستکاری علاوه بر اختصاص نمره منفی و تنبیهات، لازم است به کمیته اخلاق در پژوهش و کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع شوند.

تعهد به اصول حرفه‌ای در حوزه احترام به دیگران

میزان نمره منفی	سایر تنبیهات	لزوم مراجعه به مشاور	نوع لغزش	معیارهای مندرج در کوریکولوم‌های آموزشی
۱ - ۲			۱-۶- در هنگام معاینه و انجام خدمات سلامت حریم خصوصی بیمار را رعایت نمی‌کند.	۱- حریم خصوصی بیماران را رعایت کند.
۰/۵ - ۱			۲- به بیمار به عنوان یک شیء یا case و نه یک انسان رفتار می‌کند.	۲- به عقاید، آداب، رسوم و عادت بیمار احترام بگذارند.
۱ - ۳			۳- در صحبت کردن ادب را رعایت نمی‌کند.	۳- بیمار را به عنوان یک انسان در گرفته، نام و مشخصات وی را با احترام یاد کنند.
۳ - ۵	*		۴- با پرسنل، همکاران، بیمار و یا درگیری فیزیکی یا کلامی پیدا می‌کند.	۴- به وقت دیگران احترا گذاشته و نظم و ترتیب را رعایت نمایند.
۳ - ۵	*		۵- رفتارهای آزار دهنده، مختل کننده نظم و بی ادبانه از قبیل صحبت های تند و تحقیرآمیز، تعاملات آمیخته با عصبانیت، اوقات تلخی، گرفتن ژست ها، خشم و ... که موجب شکایت سایرین می شود.	۵- به همراهان بیمار، همکاران و کادر درمانی احترام بگذارند.
۰/۵ - ۱			۶- در اقرار و عرخواهی به خاطر بی ادبی کوتاهی می‌کند.	

موارد ستاره دار(*) در صورت تکرار علاوه بر اختصاص نمره منفی و تنبیهات، لازم است به کمیته انضباطی دانشگاه ارجاع شوند.

تعهد به اصول حرفه‌ای در حوزه تعالی شغلی

لزوم مراجعه به مشاور	سایر تنبیهات	میزان نمره منفی	نوع لغزش	معیارهای مندرج در کوریکولوم‌های آموزشی
		۰/۵ -۱	۱- در تامل بر روی عملکرد و اتقاد و قضاوت در مورد خطاها و ضعف های خود ناتوان است.	۱- انتقاد پذیر باشند. ۲- محدودیت علمی خود را شناخته، در موارد لازم مشاوره و کمک بخواهند.
		۰/۵ -۲	۲- نسبت به بازخوردهای ارائه شده از طرف دیگران که در رسیدن به اهداف درمانی و یا آموزشی به وی کمک می نماید، بی اعتنایی می کند.	۳- به طور مستمر، دانش و توانمندی های خود را ارتقاء دهند.
		۰/۵ -۱	۳- در مشورت گرفتن از سایر دانشجویان سال بالاتر، یا سایر افراد تیم درمانی که با تجربه تر هستند جهت حل مشکلات پیش آمده در مراقبت از بیمار کوتاهی می کند.	۴- استاندارد های تکمیل پرونده پزشکی و گزارش نویسی را رعایت کنند.
		۰/۵ -۱	۴- در جهت کسب دانش و مهارت تلاش نمی کند.	۵- مطابق با دستاوردهای علمی در دسترس اقدام تشخیصی درمانی مناسب انجام دهند.

فرم شماره ۱- فرم رسیدگی به گزارش رویدادهای حساس مربوط به کمیته رسیدگی به پابندی دانشجویان بالینی به اصول حرفه‌ای در مرکز آموزشی

نام و نام خانوادگی دانشجو:	سال تحصیلی:	تاریخ:
نام و نام خانوادگی اعضای حاضر در کمیته:		
رویداد:		
نمره منفی اختصاص یافته: <input type="text"/>		
سایر تصمیم‌های اتخاذ شده به ازای رفتار غیرحرفه‌ای دانشجو:		
مهلت تعیین شده برای اجرای تصمیم‌ها:		
توصیه‌های ارائه شده به دانشجو در جهت بهبود عملکرد:		
نام و نام خانوادگی رئیس مرکز/معاون آموزشی به نمایندگی وی و امضاء	نام و نام خانوادگی دانشجو و امضاء	
گزارش نهایی در مورد پی‌گیری اجرای سایر تصمیم‌های اتخاذ شده به ازای رفتار غیر حرفه‌ای دانشجو:		
☐ تصمیم‌ها اجرا شده است		
☐ ارجاع موضوع به کمیته اخلاق دانشگاه		
نام و نام خانوادگی رئیس مرکز/معاون آموزشی به نمایندگی وی و امضاء		

یادآوری: این فرم در سه نسخه تکمیل می‌شود: یک نسخه مربوط به کمیته ارزیابی، نسخه دیگر در پرونده آموزشی دانشجو و نسخه سوم

از طریق گروه آموزشی مربوطه در اختیار دانشجو قرار می‌گیرد .

رسیدگی به رفتارهای غیر حرفه ای دانشجویان بالینی

(مصادیق رفتارها)

الف – تعهد به اصول حرفه ای در حوزه نوع دوستی

• معیارهای مندرج در کوریکولوم های آموزشی:

۱. منافع بیمار را بر منافع خود ترجیح دهد.
۲. در مواجهه با بیمار مختلف عدالت را رعایت کنند.
۳. در برخورد با بیماران تمام ابعاد جسمی، روانی و اجتماعی آنان توجه داشته باشد.
۴. در تمامی مراحل مراقبت از بیماران وقت کافی صرف نمایند.
۵. به خواسته ها و آلام بیماران توجه داشته باشند.
۶. منشور حقوق بیمار را در شرایط مختلف رعایت کرده و از آن دفاع کند.

• نوع لغزش

۱. به خاطر حل نکردن تضاد بین مسئولیتهای شخصی و حرفه ای، از الزامات حرفه ای (انجام وظیفه در قبال بیمار باز می ماند.
۲. نسبت به درخواست های منطقی خانواده بیمار یا دیگر متخصصان (پرستار، مددکار اجتماعی، پزشک) برای انجام مراقبت به موقع و با کیفیت از بیماری که مسئولیتش را به عهده دارد بی توجهی می کند.
۳. از پیدا کردن حمایت های قانونی برای بیماران و خانواده ها، نظیر دسترسی به منابع مورد نیاز مالی و حمایت های اجتماعی از طریق واحد مددکاری یا انجمن های خیریه امتناع می ورزد.
۴. علی رغم وجود امکانات لازم در مراکز دانشگاهی، بیماران را جهت مراجعه به مراکز غیر دانشگاهی ترغیب و هدایت کند.
۵. نسبت بر بیمار بر پایه نژاد، قوم مذهب، ناتوانی ها، جنسیت، سن، موقعیت اقتصادی – اجتماعی یا شیوه زندگی آنها رفتار تبعیض آمیز نشان می دهد؛ به خصوص این که چنین رفتاری سبب پریشانی بیمار، والدین و خانواده ها شود.
۶. در برخورد با بیمار و خانواده اش نسبت به فرهنگ آنها بی تفاوتی آشکار نشان می دهد، به خصوص که این رفتار عمدی و بدون احساس پشیمانی باشد.

ب – تعهد به اصول حرفه ای در حوزه وظیفه شناسی و مسئولیت

• معیارهای مندرج در کوریکولوم‌های آموزشی

۱. نسبت به انجام وظیفه خود تعهد کافی داشته باشند.
۲. به سوالات بیماران پاسخ دهند.
۳. اطلاعات مربوط به وضعیت بیمار را با مناسب ترین شیوه در اختیار وی و همراهان قرار دهند.
۴. از دخالت های بی مورد در کار همکاران پرهیز نمایند و با اعضای تیم سلامت تعامل سازنده داشته باشند.
۵. در تمامی مراحل مراقبت و انتقال بیماران احساس مسئولیت نمایند.
۶. برای مصاحبه، انجام معاینه و هر کار تشخیصی درمانی از بیماران اجازه بگیرند.
۷. در رابطه با پیشگیری از تشدید بیماری، بروز عوارض، ابتلای مجدد، انتقال بیماری و نیز بهبود کیفیت زندگی به طور مناسب به بیماران آموزش دهد.

• نوع لغزش

۱. آگاهانه در اطمینان یافتن از انتقال مناسب اطلاعات بیمار به اعضای تیم مراقبت کوتاهی می کند (مثلا با همکاران در مورد وضعیت بیمار به طور ناقص و با عجله گفت و گو می کند)، به گونه ای که سلامت بیمار در معرض خطر قرار می گیرد.
۲. آگاهانه اطلاعات بالینی بیماران را به دیگر مراقبان سلامت بد و غلط ارائه می کند.
۳. نسبت به این که مطمئن شود گزارش ها و مستندات پرونده بیمار که توسط سایر مراقبان سلامت ثبت شده است؛ واضح، دقیق و بدون خدشه است کوتاهی می کند.
۴. مستندات مربوط به وضعیت بیمار یا مراقبت های انجام شده برای او (مستندات بیمارستانی، درمانگاهی و یا آموزشی) را به طور دقیق ثبت نمی کند.
۵. نسبت به تکمیل مراقبت های لازم برای بیماران قبل از مرخص کردن آنها کوتاهی می کند.
۶. ضوابط مربوط به ساعات حضور در بخش آموزشی یا مرکز آموزشی- درمانی را در برنامه های آموزشی صبح و یا زمان کشیک رعایت نمی کند.
۷. مراقبت های درمانی بیمار تحت نظر خود را به طور غیر موجه انجام نمی دهد، یا با تاخیر انجام می دهد.

۸. زمانی که برای اجماع وظیفه نمی تواند حاضر شود، همکار خود را مطلع نمی کند و به اطمینان یافتن از وجود جایگزین برای خود اهمیت نمی دهد.
۹. آگاهانه بیماران را در معرض خطر قرار می دهد.
۱۰. در زمان خستگی بیش از حد، از کمک گرفتن از دیگران برای انجام بقیه کار سر باز می زند.
۱۱. به توصیه ها یا آموزشها پاسخ نمی دهد یا آنها را اجرا نمی کند.
۱۲. تنها در حد معمول و رفع تکلیف فعالیت می کند و در هنگام نیاز، کار اضافی انجام نمی دهد.
۱۳. به پریشانی و درماندگی واضح یک همکار بی توجهی می کند.
۱۴. در کار همکاران دخالت بی مورد می کند به نحوی که موجب اختلال در امر مراقبت از بیمار گردد.
۱۵. مسئولیتی که در قبال تذکر خطاهای مربوط به پایبندی به اصول حرفه ای همکاران و یا گزارش آنها به مراجع ذی صلاح دارد را نادیده می گیرد.
۱۶. خطاهای پزشکی صورت گرفته از طرف خود یا همکاران را در مورد بیمار را گزارش نمی کند.
۱۷. حاضر به اقرار و عذرخواهی به خاطر اشتباه در درمان یا قضاوت بالینی خود نیست.
۱۸. به فرآیندهای اجرایی بیمارستان بی توجهی می کند.
۱۹. در ارائه اطلاعات لازم در مورد بیماری به بیمار (آموزش به بیمار) یا در صورت لزوم خانواده وی کوتاهی می کند.
۲۰. در انجام تکالیف آموزشی یا پژوهشی کوتاهی می کند.
۲۱. نسبت به آموزش دانشجویان سال پایین تر و سایر فراگیران بی توجهی و کوتاهی می کند.

ج- تهدید به اصول حرفه ای در حوزه شرافت و درستکاری

• معیارهای مندرج در گوریکولومهای آموزشی

۱. راست گو باشد.
۲. درستکار باشد.
۳. رازدار باشد.
۴. حریم خصوصی بیمار را رعایت نمایند.

• نوع لغزش

۱. به خرید فروش کشیک می پردازد.
۲. از مهر سایرین استفاده می کند یا مهر خود را در اختیار دیگران قرار می دهد.
۳. عنوان یا امضای دیگران را جعل می کند، مستندات پزشکی را جعل و یا مخدوش می نماید، اسناد جعلی ارائه می دهد.
۴. گواهی خلاف واقع صادر می کند.
۵. در اطلاعات حاصل از پژوهش هنگام ارائه در کنگره ها یا انتشار آنها دست کاری می کند
۶. برای انجام پژوهش تاییدیه اخلاقی از کمیته پژوهش یا رضایت نامه از بیمار دریافت نمی کند.
۷. بیمار را به هر طریقی - نظیر مشتبه کردن سود یا زیان احتمالی برای - به شرکت در تحقیقات وادار می کند.
۸. هزینه انجام تحقیقات را بر عهده بیماران می گذارد.
۹. در محرمانه نگاه داشتن اطلاعات بیمارانی که در پژوهش شرکت می کنند کوتاهی می کند.
۱۰. از طرف صنایع تجاری پزشکی یا بیماران/خانواده ها هدیه می پذیرد در حالی که پذیرش آن به طور واضح یا احتمالی در مراقبت وی از بیمار تاثیر می گذارد
۱۱. در شفاف سازی تضاد بین منافع خود با نیازهای سلامت جامعه یا در جریان مراقبت از بیمار کوتاهی می کند.
۱۲. نسبت به محرمانه بودن اطلاعات مربوط به بیماران و حفظ رازداری در خصوص اطلاعات مربوط به بیماری که مسئولیتش را به عهده دارد پای بند نیست.
۱۳. در هنگام معاینه یا انجام پروسیجرهای پزشکی حریم خصوصی بیمار را رعایت نمی کند.

د- تعهد به اصول حرفه ای در حوزه احترام به دیگران

• معیارهای مندرج در کوریکولوم های آموزشی

۱. به عقاید، آداب، رسوم و عادات بیماران احترام بگذارند.
۲. بیمار را به عنوان یک انسان در نظر گرفته، نام و مشخصات وی را با احترام یاد کنند.
۳. به وقت بیمار احترام گذاشته و نظم و ترتیب را رعایت نمایند.
۴. به همراهان بیمار، همکاران و کادر تیم درمانی احترام بگذارند.
۵. وضعیت ظاهری آنها مطابق با شئون حرفه ای باشد.

• نوع لغزش

۱. در تصمیم گیری برای بیمار از ایده ها و خواست های وی (تا حدی که بر اساس نیازهای هر بیمار و شرایط بالینی امکان پذیر است) پرسش نمی کند یا به آنها بی توجهی می کند.
۲. در برخورد با همکاران از خود رفتار تبعیض آمیز نشان می دهد، به گونه ای که همکاران خاصی را براساس معیارهای فرهنگی، عقیدتی، نژادی، جنسیتی، تمایلات جنسی یا مذهبی ترجیح می دهد.
۳. با بیمار به عنوان یک شی یا case و نه به عنوان یک انسان رفتار می کند.
۴. در صحبت کردن و رفتار با همکاران، پرسنل، بیماران و یا اعضای خانواده بیمار ادب را رعایت نمی کند.
۵. با اعضای هیئت علمی، همکاران، پرسنل، بیماران و یا اعضای خانواده بیمار درگیری فیزیکی یا کلامی پیدا می کند.
۶. در محل کار رفتارهای مختل کننده نظم و فعالیت یا رفتارهای بی ادبانه از خود نشان می دهد، از قبیل: صحبت های تند و تحقیر آمیز با کارکنان، تعاملات آمیخته با عصبانیت و اوقات تلخی با کارکنان، گرفتن ژست ها و انجام حرکاتی برای بیان ناکامی و خشم که این رفتار ممکن است موجب شکایت از طرف سایر اعضای تیم شود.
۷. از طریق تحقیر یا آزار دادن دیگران به هدایت امور می پردازد.
۸. فرصت ارج نهادن به مهارت سایرین در جهت بهبود مراقبت بیمار را نادیده می گیرد.
۹. وضع ظاهری مرتب و متناسب با شان پزشکی را رعایت نمی کند.
۱۰. در اقرار و عذر خواهی به خاطر بی ادبی کوتاهی می کند.

ه – تعهد به اصول حرفه ای در حوزه تعالی شغلی

• معیارهای مندرج در کوریکولوم های آموزشی

۱. انتقاد پذیر باشد.
۲. محدودیتهای علمی خود را شناخته، در موارد لازم مشاوره و کمک بخواهند.
۳. به طور مستمر دانش و توانمندی های خود را ارتقاء دهند.
۴. اقدامات تشخیصی درمانی مناسب را مطابق با امکانات و دستاوردهای علمی در دسترس انجام دهند.
۵. استانداردهای تکمیل پرونده پزشکی و گزارش نویسی را رعایت کنند.

• نوع لغزش

۱. در تامل بر روی عملکرد و انتقاد و قضاوت در مورد خطاها و ضعف های خود ناتوان است.
۲. نسبت به بازخوردهای ارائه شده از طرف دیگران که در رسیدن به اهداف درمانی و یا آموزشی به وی کمک می نمایند بی اعتنائی میکند.
۳. در مشورت گرفتن از سایر افراد با تجربه تر جهت حل مشکلات پیش آمده در مراقبت از بیمار کوتاهی می کند.
۴. در جهت کسب دانش، مهارت ها و نگرش های لازم تلاش نمی کند.

بسمه تعالی

شیوه نامه اجرائی آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران

دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور

مردادماه ۱۴۰۲

هر چه محیط دانشگاه، محیط تدین و سلامت دینی باشد، برای دانشجو، برای درس خواندن برای فکر صحیح کردن و برای هرگونه تلاش سیاسی و فرهنگی سالم، امن تر خواهد بود.
مقام معظم رهبری مد ظله العالی

مقدمه:

بررسی تاریخ، فرهنگ و تمدن بشری نشان می دهد که آراستگی ظاهری و رفتاری انسان ها در هر مقطع و در هر قومی نشان دهنده رشد، بلوغ و پالندگی فرهنگی هر جامعه است. فرهنگ و تمدن اسلام و ایران به عنوان یکی از برجسته ترین و پیشروترین نمادهای تمدنی بشر همیشه مورد توجه سایر اقوام و ملل بوده و هست.

علاوه بر این همراه با تاسیس دانشگاه و مراکز علمی ساحت معنوی و مقدس علم برای انسان باعث شده است تا دانشمندان، دانشجویان، دستیاران و تعامل گران با این حوزه همیشه در محیط اجتماعی دانشگاه بالاتر از استانداردهای رایج اجتماع رفتار کرده و ساحت مقدس دانشگاه را پاس بدارند.

از آنجائیکه امروزه به دلیل پدید آمدن شبکه های اطلاع رسانی و ارتباطی فاصله بین باورها، اعتقادات و فرهنگ ها و شیون فرهنگی و رفتاری افراد مختلف بسیار کم شده و هویت اصیل فرهنگی جوامع علمی را دستخوش هرج و مرج قرار داده است لازم است تا آحاد جامعه دانشگاهی نسبت به این مساله حساس بوده و هویت جوامع علمی را پاس بدارند.

در این راستا رفتار و نحوه پوشش و ظاهر دانشجویان و دستیاران عزیز در مراکز بالینی همگام با پزشکان، پرستاران و پیراپزشکان پرسنل، که براساس وظایف خاص خود لباس فرم مخصوص با رنگ مخصوص را به تن دارند علاوه بر ایجاد محیطی مطمئن جهت بیماران، می تواند باعث افزایش بهره وری و پایبندی به این شیون در تمامی زمینه ها باشد.

به همین منظور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت قانونمندی و استاندارد سازی رفتار و پوشش دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و دستیاران، با اتکاء به دانش جمعی و قوانین موجود در سطح ایران و جهان، و به استناد قوانین بالا دستی، استانداردهای حقوق گیرنده خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۲۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۶/۱۲ در خصوص مصادیق پوشش (مجاز و غیر مجاز) حرفه ای دانشجویان و دستیاران که در تبیین بند ۲ ماده ۶ آئین نامه انضباطی دانشجویان تدوین شده است، آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور به تصویب رسید و به منظور اجرائی نمودن این آئین نامه به استناد بند ۱ از ماده ۴ آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور، شیوه نامه ای تهیه گردید تا ضمن شفاف سازی عملکرد دانشجویان و دستیاران، خط مئی مشخص برای مجریان و ناظران باشد.

با عنایت به گذشت بیش از ۱۰ سال از شیوه نامه کنونی و تغییرات گسترده در شیوه پوشش دانشجویان و دستیاران، ضرورت بازنگری و اصلاح شیوه نامه کنونی احساس گردید که به همین منظور شیوه نامه حاضر مورد بازنگری قرار گرفت.

ماده ۱ - تعاریف کلی

کلیه اصطلاحات این آیین نامه بر اساس تعارف مصوب در آیین نامه های آموزشی تنظیم شده و شامل موارد ذیل میگردد:

۱. دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط و موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاه ها پذیرفته شده، ثبت نام کرده و در حال طی کردن سنوات آموزشی است.
۲. دانشجوی بالینی و دستیار: به دانشجو و دستیار اطلاق می گردد که تحت آموزش در مرکز آموزشی بهداشتی درمانی قرار دارد.
۳. محیط آموزشی و پژوهشی: محلی است که فردی در آن بنا عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره ۱: دانشجویان و دستیاران خارجی (اتباع غیر ایرانی) نیز مشمول این آیین نامه هستند.

تبصره ۲: مکان های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی و دستیارانی مشمول قوانین محیط های آموزشی و پژوهشی می شوند.

تبصره ۳: برای سهولت در روانخوانی متن، به جای عبارت «شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور» تنها از کلمه شیوه نامه استفاده می شود.

ماده ۲ (رفتار حرفه ای

از آنجا که هدف از آموزش دانشجو و دستیار در دانشگاه های علوم پزشکی، درحقیقت تربیت نیروی ماهر جهت انجام حرفه ای مقدس پزشکی و احتمالاً ورود به حریم خصوصی افراد است، از این رو به عنوان یک وظیفه شرعی و اخلاقی، دانش آموخته موظف است رفتاری کاملاً حرفه ای و متناسب با شان محیط های علمی و درمانی از خود نشان دهد و همواره به عنوان مشاوره راز دار به حریم خصوصی و شان و مقام دیگران احترام بگذارد.

ماده ۳) وظایف اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاهها / دانشکده های علوم پزشکی:

۱. به منظور اجرایی نمودن شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای، دانشجویان و دستیاران دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور موظفند شرح وظایف ذیل را مد نظر قرار داده و در اجرای بهینه آن کوشا باشند:
۲. برگزاری جلسات سخنرانی، پرسش و پاسخ و همایش های علمی در خصوص حجاب در دانشگاه
۳. برنامه ریزی در جهت بهینه سازی فرهنگ رفتار و پوشش حرفه ای به ویژه در اوقات فراغت با اولویت اجرای برنامه ها به تفکیک دختران و پسران.
۴. ایجاد مراکز مشاوره با کادر مجرب مشاور و کارشناسان مذهبی و فرهنگی جهت اطلاع رسانی و تعامل بیشتر با دانشجویان و دستیاران دانشگاهها و دانشکده ها.
۵. برگزاری نشست های هم اندیشی، مناظره و کرسی های آزاد اندیشی در خصوص فلسفه عفاف و حجاب.

۶. برگزاری نمایشگاههای عرضه و در دسترس قرار دادن پوشاک متناسب با سبک زندگی ایرانی-اسلامی و این شیوه نامه با قیمت مناسب و تخفیف حداکثری
۷. گنجاندن مفاهیم عفاف و حجاب در برنامه های آموزشی (ساعت های فرهنگی) دانشجویان و دستیاران.
۸. فرهنگ سازی، آموزش و اجرای کامل قانون تطبیق امور فنی موسسات پزشکی با موازین شرع مقدس اسلام و ابلاغ دستورالعمل های اجرایی در محیط های آموزشی و بهداشتی درمانی.
۹. نظارت بیشتر بر بیمارستان های تابعه و مراکز آموزشی درمانی به منظور ترویج فرهنگ حجاب و رعایت حقوق بیماران توسط دانشجویان و دستیاران.
۱۰. تاکید بر رعایت حجاب و اخلاق اسلامی به عنوان یکی از پیش شرط های اساسی جهت حضور دانشجویان و دستیاران در محیط های مختلف آموزشی و دانشگاهی
۱۱. اهمیت به مسأله حجاب به عنوان یکی از امتیازهای شاخص در گزینش و معرفی دانشجویان، دستیاران و اعضای هیات علمی نمونه دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی بر اساس آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای.
۱۲. اهداء بسته های فرهنگی به دانشجویان و دستیاران جدیدالورود در راستای ارتقاء آگاهی آنان در حوزه حجاب و عفاف.
۱۳. ارایه الگوی مناسب و متحدالشکل به دانشجویان و دستیاران جهت ورود به محیط های آموزشی پژوهشی و بهداشتی درمانی طبق شیوه نامه اجرایی.
۱۴. بالا بردن سطح آگاهی و باور دانشگاهیان (اعضای هیات علمی، دانشجویان، دستیاران و کارکنان) از طریق تبیین دیدگاه های اسلام در خصوص عفاف و پوشش، آسیب های اجتماعی و تحکیم ارزش ها، مبانی استحکام روابط خانواده، مهارت های زندگی و سبک زندگی اسلامی- ایرانی با برگزاری کارگاه های آموزشی.
۱۵. معرفی الگوهای مناسب با بهره گیری از سیره عملی معصومین(ع)، بزرگان علمی، ادبی و فرهنگی منطبق با مقتضیات زمان و مکان در مناسبت های مختلف و سخنرانی استادان متخصص و بیابان خارجی و تازه مسلمان شده و مجوبه در موضوع عفاف و پوشش.
۱۶. تبلیغ و اطلاع رسانی گسترده مواد مختلف این دستورالعمل به استادان، مدرسین و اعضای هیات علمی، دانشجویان، دستیاران و کارکنان در قالب بنر- پیامک و تابلوهای دانشگاه
۱۷. ایجاد زمینه فکری و اندیشه ای برای دانشگاهیان در زمینه عفاف و پوشش اسلامی با برگزاری کرسی های آزاد اندیشی، مناظره، جلسات هم اندیشی و نشست های تخصصی.
۱۸. شناسایی و تشویق اعضای هیات علمی و دانشجویان و دستیاران نمونه در حوزه عفاف و پوشش در دانشگاه و برگزاری کارگاه های توجیهی برای آنان به منظور جلب مشارکت و همراهی
۱۹. زمینه سازی برای ارائه محصولات فرهنگی مانند کتاب، لوح فشرده و اقلام مربوط به موضوع عفاف و پوشش و حمایت از اجرای مسابقات فرهنگی و هنری به صورت مجازی یا حضوری مرتبط
۲۰. فعال کردن دانشجویان و دستیاران در حوزه پژوهش های علمی حجاب و عفاف در دانشگاهها و حمایت مالی از پایان نامه های برتر دانشجویی و دستیاران، طرح های پژوهشی و کتاب های مرتبط با موضوع گسترش فرهنگ عفاف و پوشش
۲۱. تقدم اقدامات ایجابی معرفی و تشویقی بر اقدامات بازدارنده براساس شیوه های امر به معروف و نهی از منکر در امر عفاف و پوشش (مانند برگزاری کارگاه های مختلف آموزشی با موضوع عفاف و پوشش، مسابقات علمی و فرهنگی، اردوهای فرهنگی مرتبط، سخنرانی و جلسات پرسش و پاسخ، کرسی های آزاد اندیشی و ...).
۲۲. شناسایی و به کارگیری نیروها و کارکنان آگاه، توانمند و شایسته و عامل به مبانی دینی عفاف و پوشش، برای انجام فعالیت های فرهنگی، ارشادی، اجرایی و تبلیغی در این خصوص.
۲۳. جلب مشارکت همه دانشگاهیان، مردم، نهادها و هیات امنای دانشگاه در اجرای این دستورالعمل.

۲۴. معاونت آموزشی بایستی این شیوه نامه اجرایی را در بند و ورود دانشجوی/ دستیار به دانشگاه به رویت او رسانده و تعهد نامه کتبی را با امضای دانشجوی/ دستیار مبنی بر توجیه کامل و الزام وی به عمل به مفاد آن دریافت نماید. (این تعهد نامه در هنگام ثبت نام یا ابتدای هر مقطع تحصیلی از دانشجوی/ دستیار اخذ و در پرونده آموزشی وی نگهداری خواهد شد.)

۲۵. همه مراکز دانشگاهی موظفند تابلو یا پوستره‌های ۵۰ * ۷۰ حاوی مقررات و ضوابط پوشش و شیون رفتاری در دانشگاه را در فرم و رنگ یکسان در ورودی دانشکده ها و کلیه مراکز آموزشی - درمانی، بگونه ای که از فاصله دو متری قابل رویت و مطالعه برای همه افراد باشد، نصب نمایند.

تبصره: معاونت های آموزش و دانشجویی - فرهنگی وزارت وظیفه نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه و شیوه نامه اجرایی آن را به عهده خواهند داشت.

ماده ۴) الزامات حدود، وظایف و آداب حرفه ای دانشجویان و دستیاران:

۱. کسارت شناسائی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی شامل عکس، نام و نام خانوادگی، آرم دانشگاه، رشته تحصیلی و مقطع تحصیلی دانشجوی/ دستیار باید بصورت متحدالشکل بر روی سینه در سمت چپ لباس فرم به طوری که قابل رویت باشد نصب گردد.

۲. لازم است کلاس های درس دانشجویان و دستیاران دختر و پسر در دو ردیف جداگانه تشکیل شود.

۳. دانشجویان و دستیاران باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندگان و همراهان وی مشون مصوب اخلاق پزشکی را مطالعه و به آن عمل نمایند.

۴. از آن جایی که رعایت حریم شخصی و خصوصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان و دستیاران الزامی است، لذا باید سعی نمایند قبل از اخذ شرح حال، معاینه، آزمایش و ... رضایت بیمار را اخذ نمایند.

۵. دانشجویان و دستیاران در صورتی که دستورالعملی را به ضرر بیمار و یا ناقض مقررات بالینی و ایمنی ببینند باید آن را با مسئول ارشد بالینی در میان بگذارند.

۶. دانشجویان و دستیاران باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش درمانی در موارد غیر اورژانسی احترام بگذارند.

۷. دانشجویان و دستیاران باید به آداب و رسوم، زبان، مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.

۸. هرگونه تصویربرداری، فیلمبرداری و ضبط صدا از بیمار با استفاده از تلفن همراه و غیره بدون اجازه کتبی بیمار ممنوع است.

۹. دانشجویان و دستیاران نباید از موقعیت بیماران و یا خانواده های آنان سوء استفاده نمایند.

۱۰. دانشجویان و دستیاران باید اسرار بیماران را حفظ نمایند.

۱۱. استعمال سیگار و سایر دخانیات در زمان های حضور فرد در محیط های دانشگاهی (بیمارستان ها، خوابگاه ها، سالن مطالعه اماکن ورزشی، کافی شاپ ها، رستوران ها و...) ممنوع می باشد.

۱۲. هرگونه خوردن و آشامیدن بر بالین بیمار ممنوع است.

۱۳. استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری بر بالین بیمار ممنوع است.

۱۴. هرگونه بحث و شوخی های نامناسب و خندیدن با صدای بلند در تمامی محیط های بالینی بخصوص در مقابل بیماران و یا محیط های عمومی ممنوع می باشد.

۱۵. بلند کردن صدای موبایل یا هر رسانه دیگر به عنوان یخش صوت در محیط های بالینی ممنوع می باشد.

۱۶. رعایت حدود شرعی در نگاه و گفتگو با نامحرم و رعایت شئون اخلاقی، اجتماعی و دانشجویی در محیط های بالینی بسیار ضروری است. دانشجویان و دستیاران باید از اعمال و رفتار خلاف شئون اسلامی، دانشجویی و اخلاق حرفه ای خودداری نمایند.
۱۷. جویدن آدامس برای دانشجویان و دستیاران در زمانی که پوشش بیمارستان را بر تن دارند یا در حال گفتگو و مداخلات تشخیصی و درمانی در مورد بیماران هستند مجاز نمی باشد.
۱۸. استفاده از هر نوع دارو و یا ماده ای که باعث غیر عادی جلوه نمودن حرکات و گفتار دانشجو و دستیار شود، ممنوع می باشد.
۱۹. رعایت ادب و احترام، فروتنی، اخلاق و آداب اسلامی متناسب با شأن یک فرد دانشگاهی در برابر اساتید و اعضاء هیات علمی الزامی است.
۲۰. دانشجویان و دستیاران از هرگونه توهین و تمسخر زبانی و رفتاری، مشاجره و پرخاشگری خودداری نمایند.
۲۱. دانشجویان و دستیاران ملزم به استفاده صحیح، حفاظت و نگهداری از امکانات، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار هستند. دانشجویان و دستیاران بدون هماهنگی مسئول مربوطه، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود. علائم هشداردهنده و راهنمای استفاده از وسایل، مورد توجه قرار گیرد.
۲۲. استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی و یا به نفع احزاب و گروه های غیر مجاز، ممنوع می باشد.
۲۳. ایراد خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و محیط های بهداشتی درمانی یا سایر اموال بیت المال مجاز نمی باشد.
۲۴. در درون بخش های بیمارستانی استفاده از هرگونه پوشش غیر حرفه ای روی لباس فرم مصوب ممنوع است. تبصره: استفاده از چادر رنگ روشن در محیط آموزشی درمانی در صورتیکه مخصوص استفاده در فضای درمانی باشد بلامانع است.
۲۵. چنانچه دانشجو یا دستیار بیماری مسری داشته باشد بایستی مسئول ارتقاء آموزش بالینی خود را مطلع نموده و نکات لازم در مورد اصول بهداشتی را رعایت نماید.
۲۶. هنگام معاینه بیمار غیر همجنس، می بایست دانشجو یا دستیار همجنس بیمار یا همراه او (بیمار) در کنار دانشجو و دستیار معالج حضور داشته باشد.

ماده ۵) مصادیق باید ها و نباید های پوشش و آراستگی (مشترک آقایان و بانوان) :

۱. استفاده از پوشش یا زینت آلات مغایر با شرع مقدس اسلام، فرهنگ اسلامی و ملی و شأن و عرف دانشگاه و مصداق ترویج فرهنگ و نیک غربی و حاوی حروف و کلمات و نماد عرفان های نوظهور، فرقه های انحرافی و شیطان پرستی ممنوع می باشد.
۲. مدل مانتو، مقنعه، لباس ها، کفش و کیف باید ساده و به دور از مدل های افراطی باشد.
۳. هرگونه پوشش کوتاه یا تنگ، مانتو جلو باز، جنس حریر، تور و یا لباس های یقه باز که بدن را نمایان سازد، ممنوع می باشد.
۴. مچ بندهای (دست و پا) غیرمستعارف که دارای نقوش زنده علائم گروه های انحرافی، ضد اخلاق و یا رنگ دار، پولک دار، چراغ دار، قفل دار، زنجیردار و ... ممنوع می باشد.
۵. استفاده از پیشانی بند، شال، دستمال گردن، کمربند، انگشتر و کیف هایی که دارای نقوش و نوشته هایی با حروف لاتین و زنده و یا دارای علامت گروه های انحرافی، ممنوع می باشد.
۶. استفاده از لباس ها و هرگونه اقلام آویز شده که روی آن تصاویر زن، عبارات عاشقانه، میثذل، الفاظ رکبیک، تصاویر فکاهی، پوچ و بی معنا، شعارهای قومیت، نژادی، آرم و نشانه های دین ستیزی، گروه های خاص انحرافی از جمله رپ، هوی و تبلیغات تجاری که زنده یا توهین آمیز تلقی می شوند یا محیط آموزشی را خصمانه می سازند، ممنوع می باشد.

۷. هر گونه تاتو (خالکوبی) صورت (لبه، ابرو و چشم) و در نواحی قابل رویت (دستها و صورت و ...) و سوراخ کردن اعضاء بدن نظیر حلقه در بینی ممنوع می‌باشد.
۸. استفاده از پوشش مجامع غیر مناسب برای محیط دانشگاهی نظیر: پوشش متناسب با محافل جشن، محیطهای تفریحی و ورزشی و مکانهای استراحت، ممنوع می‌باشد.
۹. پوشیدن کلاه در کلاس های درس و بالین بیماران و نیز درمانگاهها (محیط های آموزشی) ممنوع است.
۱۰. به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت، استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی و یا بالینی بجز اتاق عمل و بخش های مراقبت های ویژه و قلبی ممنوع می باشد.
۱۱. استفاده از عینک آفتابی در کلاس های درس و بالین بیماران و نیز درمانگاهها (محیط های آموزشی) ممنوع است، مگر اینکه به توصیه پزشک باشد.
۱۲. استفاده از هرگونه لوازم آرایش، ادکلن و عطرها یا بوی تند نامتعارف، در محیط های آموزشی ممنوع است.
۱۳. استفاده از هرگونه پروقیل بدون پوشش و یا پوشش های نامناسب در فضای مجازی ممنوع می باشد.

ماده ۶) مصادیق باید ها و نباید های پوشش و آراستگی بانوان:

۱. استفاده از کلاه بدون مقنعه ممنوع است.
۲. استفاده از مژه مصنوعی ممنوع است.
۳. با استفاده از مقنعه بلند (تا زیر شانه) و با ضخامت مناسب تمامی سر و موها باید پوشیده شود، بطوری که نواحی گردن و ناحیه بقیه لباس نیز پوشانده شود. استفاده از روسری های نازک و کوتاه، شال به تنهایی یا خارج شدن مو از جلوی سر و پشت مقنعه، ممنوع می باشد.
۴. کاشت ناخن و آرایش هایی در صورت و ناخن که موجب جلب توجه دیگران میشود و اثر درمانی ندارد، ممنوع می باشد.
۵. پوشیدن بلوز شلوار به تنهایی و بدون مانتوی جلو بسته ممنوع است. همچنین نمایان شدن هر قسمتی از بدن از زیر مانتو مجاز نمی باشد.
۶. رپوش و یا پیراهن زنان و مردان باید در تمام مدت حضور در محیط های بالینی بطور کامل بسته باشد.
۷. مشخصات رپوش دانشجویی / دستیاری بدین ترتیب است: رپوش سفید بلند (در حد زانو)، گشاد، آستین بلند، غیر چسبان و ضخیم به طوری که لباس زیر آن قابل رؤیت نباشد.
۸. پوشیدن دامن جایگزین شلوار برای بانوان به غیر از موارد خاص مانند بیماری خاص یا دوران بارداری ممنوع است.
۹. حضور دانشجویان و دستیاران در محیط های آموزشی با مانتوهای تنگ یا خیلی گشاد، کوتاه (بالای زانو) یا خیلی بلند، چاکدار، آستین کوتاه، چسبان، بدن نما، دارای رنگ تند و زننده یا سوشرت، شومیز، بلوز، سارافون و تونیک، ممنوع است.
۱۰. پوشیدن شلوار کوتاه (ساق کوتاه)، شلوارک، تنگ، چسبان، ساپورت، لگ، استرچ، خمردای، شلوارهای آویزان، جوراب های شلواری، شلوار پاره یا وصله دار ممنوع است.
۱۱. به جهت بهداشتی ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد. ناخن بلند به دلیل داشتن لبه ی تیز، احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات ممنوع می باشد.
۱۲. از آنجائیکه لاک ناخن، بر چسب های ناخن و ناخن های مصنوعی موجب تجمع باکتری و افزایش شانس انتقال عفونت و ایجاد مشکل در زمان کار با تجهیزات استریل می‌باشد. داشتن این ناخن ها ممنوع می باشد.
۱۳. استفاده نامتعارف از جواهرات در صورت (نگین بینی یا دندان)، دست و پا (تجیر یا) که مغایر با عرف دانشگاه باشد، لیکن استفاده از جواهرات و زیور آلات متعارف محیط های اداری و دانشگاهی مانند حلقه یا انگشتر از دواج بلامانع است.

۱۴. پوشیدن جوراب های زنانه و مردانه که تا بالای مچ را بپوشاند ضروری است. پوشیدن جورابهای توری مجاز نیست.
۱۵. استفاده از کفش های دارای پاشنه بلند (بالای ۵ سانتی متر) و صدادار و تیز پوشیدن چکمه روی شلوار ممنوع است.

ماده ۷) مصادیق باید ها و نباید های پوشش و آراستگی آقایان

۱. آرایش و پیرایش غیر متعارف مو مانند برداشتن ابرو، مش کردن، فر کردن، بافتن مو در پشت و بالای سر، آرایش موی به صورت تیغ تیغی و یا نماد فرقه ای خاص، بلند بودن مو بیش از حد معمول به گونه ای که از یقه لباس پایین تر بیاید و... ممنوع می باشد.
۲. استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه زیورآلات مانند زنجیر، گردن بند، سنج بند، انگشتر طلا و... (به استثنای حلقه ازدواج) در تمامی محیط های دانشجویی و بالینی ممنوع می باشد.
۳. استفاده از کراوات و پایپون از هر نوع ممنوع است.
۴. استفاده از البسه زنانه، تی شرت های تنگ و کوتاه، لباسهای اندامی تنگ و چسبان با آستینهای خیلی کوتاه حلقه ای یا رکابی یا یقه باز، شلوارک، لباس راحتی، شلوارهای فاق کوتاه یا فاق بلند، تنگ یا چسبان و شلوارهای یاره یا وصله دار ممنوع است.

ماده ۸) پوشش در خوابگاه ها و ورزشگاه ها

۱. پوشش محیط خوابگاه باید متناسب با امکان خوابگاهی باشد. پوشیدن لباس راحتی و بدن نما به ویژه برای بتوان در هر شرایطی در فضای عمومی خوابگاه ممنوع است.
۲. با توجه به تفکیک جنسیت محیط های ورزشی، پوشش اختصاصی هر رشته ورزشی می تواند متناسب با همان محیط و رشته ورزشی استفاده شود.

ماده ۹) متولی برخورد با تخلفات موضوع آیین نامه

از آنجائیکه تخلفات دانشجویان و دستیاران به حوزه کمیته انضباطی سپرده شده است و کمیته های انضباطی در دانشگاهها زیر نظر معاونت های فرهنگی دانشجویی هستند، بررسی تخلفات به این معاونت سپرده شده است.

در شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران علوم پزشکی، عضو هیات علمی وظیفه اصلی نمره دهی به پوشش و رفتار حرفه ای دانشجو/ دستیار را بر عهده می گیرد و در واقع عضو هیات علمی به عنوان فردی که در بیشترین مدت زمان می تواند رفتار دانشجو/ دستیار را رصد کند، علاوه بر نمره درسی در پایان هر نیمسال، نمره ای به عنوان پوشش و رفتار حرفه ای به دانشجو/ دستیار می دهد و در نهایت با تجمیع نمرات کسب شده از اعضای هیات علمی مختلف برای دانشجویان و دستیاران، «کارنامه پوشش و رفتار حرفه ای» صادر می شود.

کارگروهی ذیل شورای فرهنگی دانشگاه متشکل از معاون فرهنگی و دانشجویی (رئیس کارگروه)، معاون آموزشی، نماینده مسئول نهاد دانشگاه، نماینده حراست دانشگاه، دبیر شورای انضباطی بدوی دانشجویان دانشگاه و ۲ عضو هیات علمی منتخب شورای فرهنگی دانشگاه اعلام می شود. دبیرخانه کارگروه (مستقر در معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه) پس از بررسی و اصلاح یا تایید، میانگین نمره نهایی مورد قبول خود را به معاونت آموزشی اعلام و، «کارنامه پوشش و رفتار حرفه ای» دانشجو/ دستیار در آن نیمسال تحصیلی صادر می شود.

بدیهی است اعضای هیات علمی موظف به تکمیل فرم ارزشیابی رفتار حرفه ای و پوششی دانشجویان و دستیاران (فرم شماره- ۱) و همچنین کارنامه پوشش و رفتار حرفه ای (فرم شماره-۲) و ارائه آن به معاونت آموزشی می باشند.

تبصره: فرم گزارش عدم پای بندی / تخلفات رفتار حرفه ای و پوششی دانشجویان و دستیاران می بایست توسط معاونت آموزشی به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع گردد.

ماده ۱۰) روش تذکر برای دانشجویان و دستیاران ناآگاه یا متخلف

گام اول- ارسال پیامک از طریق دبیرخانه کمیته انضباطی دانشجویان دانشگاه به دانشجو/ دستیار متخلف
گام دوم- تذکر محترمانه شفاهی و ضریح به افرادی که در پوشش و شئون اخلاقی، مقررات پوشش و شئون آنها را رعایت نمی کنند.
گام سوم- در صورت عدم توجه به تذکر شفاهی ، دانشجویان و دستیاران به اداره مشاوره و سلامت روان معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه معرفی می شوند.
گام چهارم- در صورت عدم توجه به تذکرات شفاهی و توصیه های مشاوره ای، دانشجو و دستیار جهت تشکیل پرونده به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع می شود.

ماده ۱۱) نمره توصیفی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران دانشگاه های علوم پزشکی

۱. به منظور تثبیت و نهادینه سازی رفتار و اخلاق حرفه ای در دانشجویان و دستیاران، فرم ارزشیابی توصیفی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران دانشگاه های علوم پزشکی طراحی گردیده است که در پایان هر دوره توسط اساتید تکمیل و به شرح ذیل در اختیار معاونت آموزش قرار می گیرد. (فرم شماره-۱)
۲. اساتید دانشگاه موظفند با توجه به این شیوه نامه برای رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران به صورت مجزا نمره توصیفی (در حد انتظار ، پایین تر از حد انتظار، غیر قابل قبول)، را به همراه نمرات آموزشی اعم از تئوری یا عملی صادر نمایند.
تبصره ۱: لازم است معاونت آموزشی دانشگاه در خصوص نحوه تکمیل فرم ارزشیابی توصیفی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران جلسه توجیهی برای اعضای هیات علمی و مدرسین برگزار نمایند.
تبصره ۲: در مورد دروسی که بیش از یک عضو هیات علمی مسئولیت تدریس را بر عهده دارند مسئولیت تکمیل کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران آن درس به تخصیص مدیر گروه برعهده یکی از اعضای هیات علمی یا ترجیحاً عضوی است که بیشترین تعداد ساعات تدریس را داشته است.
تبصره ۳: در صورت درخواست دانشجو/ دستیار، کارنامه ی رفتار و پوشش حرفه ای وی در پایان هر دوره بصورت محرمانه به اطلاع وی خواهد رسید.
تبصره ۴: معاونت آموزشی دانشگاه موظف است در صورت اعتراض دانشجو/ دستیار به نمرات صادره، از عضو هیات علمی مربوطه اخذ توضیح نموده و ایشان نیز موظف است ظرف مدت دو هفته توضیحات لازم را به صورت مکتوب ارائه نماید.

تبصره ۵: در صورت نیاز به رسیدگی به تخلف دانشجوی در شورای انضباطی، آن شورا نسبت به دعوت از عضو هیات علمی برای شرکت در جلسه شورا یا ارائه توضیحات مکشوب اقدام می نماید.

تبصره ۶: ارزش عددی درجه ی در حد انتظار ۱، پایین تر از حد انتظار ۰,۵ و غیر قابل قبول، مقرر خواهد بود که از این اعداد برای تعیین میانگین نمره توصیفی دانشجوی/ دستیار در کارنامه پوشش و رفتار حرفه ای استفاده خواهد شد.

تبصره ۷: نمره پوشش و رفتار حرفه ای دانشجوی و دستیار در پایان هر نیمسال تحصیلی یا دوره آموزشی، بر اساس میزان پایبندی به این آئین نامه طبق شیوه نامه اجرایی آن توسط معاونت آموزشی جمع آوری و روند تغییرات آن پایش می شود. همچنین فرم های نمرات صادره توسط اعضای هیات علمی و مدرسین به همراه کارنامه هر نیمسال تحصیلی، همچون کارنامه آموزشی در سوابق تحصیلی دانشجوی/ دستیار نگهداری خواهد شد.

تبصره ۸: چنانچه میانگین نمره توصیفی دانشجوی/ دستیار در کارنامه وی پایین تر از حد انتظار یا غیر قابل قبول باشد، در نوبت اول به اداره مشاوره و سلامت روان دانشجویان و دستیاران و در صورت تکرار جهت تعیین تکلیف به معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه معرفی و در صورت تشخیص معاون فرهنگی دانشجویی جهت رسیدگی به تخلفات به شورای انضباطی دانشجویان معرفی خواهد شد.

ماده (۱۲) این شیوه نامه با مقدمه، ۱۱ ماده، ۸۶ بند، ۱۳ تبصره و ۴ گام توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و در تاریخ ۱۴۰۲/۵/۱۵ به تصویب رسیده است و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها لازم الاجرا می باشد.

بسمه تعالی

فرم شماره ۱- ارزشیابی رفتار حرفه ای و پوششی دانشجویان و دستیاران غیر بالینی دانشگاه‌های علوم پزشکی

نام دانشجو/ دستیار : نام رشته تحصیلی : سال تحصیلی / سال دستاری :

شماره دانشجویی : نیمسال تحصیلی : اول / دوم مرکز آموزشی- درمانی :

در حد انتظار	پایین تر از حد انتظار	غیر قابل قبول	گروه ها
			۰
			۱- به موقع در کلاس های درس حاضر می شود و رفتاری احترام آمیز و صادقاته با سایر دانشجویان/ دستیاران دارد.
			۲- از انجام هرگونه رفتار زننده، بحث و شوخی نامناسب، تاسزا و خندیدن با صدای بلند در کلاس و محیط داخل دانشگاه اجتناب دارد.
			۳- متناسب با آئین نامه dress code پوشش و رفتار حرفه ای را رعایت کرده و از آرایش، لاک و ناخن های مصنوعی استفاده نمی نماید و از مانتو و لباس متناسب با محیط دانشگاهی (دکمه بسته، گشاد، دارای آستین بلند، ضخیم و غیر چسبان) استفاده نمی نماید. (ویژه خاتم ها)
			مجموع نمرات گزینه ها
			نمره میانگین درس

باسمه تعالی

فرم شماره ۲- ارزشیابی رفتار حرفه ای و پوششی دانشجویان و دستیاران دانشگاه های علوم پزشکی (بالینی)

نام دانشجو/ دستیار: نام رشته تحصیلی: سال تحصیلی / سال دستپاری:

شماره دانشجویی: نیمسال تحصیلی: اول / دوم مرکز آموزشی_درمانی:

گویی ها		
در حد انتظار	ببین تر از حد انتظار	غیر قابل قبول
۱	۰/۵	۰
		۱- به موقع در کلاس های درس و بخش ها حاضر می شود
		۲- با سایر دانشجویان، دستیاران و بیماران رفتار احترام آمیز دارد
		۳- در رفتار با سایر دانشجویان، دستیاران و بیماران صادق است
		۴- در صورت نیاز به دوستان و بیماران کمک می کند
		۵- با سوال کردن از اعضای هیات علمی و مطالعه فردی تلاش می کند کمبودهای دانشی و مهارتی خود را مرتفع سازد
		۶- خطاهای خود را می پذیرد
		۷- مصالح بیمار را بر منافع خود ترجیح می دهد
		۸- وظایف محوله را به درستی انجام می دهد
		۹- مستندات مربوط به وضعیت بیمار یا مراقبت های انجام شده برای او (مستندات درمانی و یا آموزشی) را به طور دقیق ثبت می کند
		۱۰- در تمامی زمان حضور در محیط دانشکده و یا بیمارستان، دارای پوشش مناسب مطابق ضوابط آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای، می باشد
		۱۱- هنگام معاینه بیمار غیر همجنس از دانشجو یا دستیار همجنس بیمار یا همراه او در کنار بیمار استفاده می کند
		۱۲- از انجام هرگونه رفتار زننده، بحث و شوخی های نامناسب، تاسزا و خندیدن با صدای بلند در کلاس درس و محیط های بالینی بخصوص در مقابل بیماران اجتناب می نماید
		۱۳- از مانتو و یا روپوش سفید بلند (تا حداقل ۵ سانتی متر زیر زانو)، دکمه بسته، گشاد، دارای آستین بلند، ضخیم و غیر چسبان استفاده می نماید. (ویژه خانم ها)
		۱۴- از آرایش، لاک و ناخن های مصنوعی استفاده نمی نماید. (ویژه خانم ها)
		مجموع نمرات گویه ها
		میانگین نمره درس

فرم شماره ۳- گزارش تخلف و عدم پای بندی به رفتار حرفه ای و پوششی دانشجویان و دستیاران دانشگاه های علوم پزشکی

نام و نام خانوادگی دانشجو/ دستیار:

سال تیمال تحصیلی:

شرح تخلف یا عدم پای بندی:

.....

نمره ارزیابی اختصاص یافته:

توضیحاتی ارائه شده به دانشجو/ دستیار:

.....

نام و نام خانوادگی رئیس / معاون آموزشی

.....

مهر و امضاء:

یادآوری: این فرم در دو نسخه تکمیل می شود: ۱-جه شورای انضباطی ارسال می شود ۲-در پرونده آموزشی درج می شود

فرم شماره ۴ فرم جمع بندی (کارتامه) ارزشیابی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دستیار

نام و نام خانوادگی دانشجو/ دستیار

سال / نیمسال تحصیلی:

مجموع نمرات:

ردیف	نام و نام خانوادگی عضو هیات علمی	نام درس /بخش	تاریخ	نمره اختصاص یافته

محل مهر / تأیید دبیرخانه کار گروه:

۱. آئین نامه و شیوه نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاههای کشور مورخ ۹۱/۵/۱۵
۲. بند الف ماده ۲ فصل اول قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
۳. آئین نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاهها و موسسات آموزشی عالی (مصوبات ۱۱۴-۱۱۷-۱۲۱-۱۱۴)
۴. بند ۲ / د ماده ۶ آئین نامه انضباطی دانشجویان جلسه ۲۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۷۴/۶/۱۴
۵. مصوبه جلسه ۱۹۷ شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی ویژه دانشجویان
۶. مصوبه جلسه ۱۹۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۲۸۹/۳/۱۸ در خصوص مصادیق پوشش (مجاز و غیر مجاز) ویژه دانشجویان
۷. مصوبه شماره ۲۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۸. مواد ۱۵ و ۱۶ مصوبه ۴۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۹. راهبردهای گسترش فرهنگ عفاف شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب ۵۶۶ جلسه مورخ ۱۳۸۴
۱۰. متن کامل قانون گسترش فرهنگ عفاف و حجاب مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳ / ۸۴/۱۰
۱۱. استادهای ملی پوشش بیماران و کارکنان موسسات پزشکی وزارت بهداشت ۱۳۸۷/۲/۲۲
۱۲. دستورالعمل آراستگی و شیون فرهنگی و رفتاری در دانشگاه آزاد اسلامی مورخه ۹۷/۶/۲۱
۱۳. کتاب نیم نگاهی به ضوابط پوشش در دانشگاههای جهان - خانم نیره قوی
۱۴. کتاب قانون پوشش در دانشگاههای جهان - محمد باقر حیدری نسب
۱۵. مجموعه دستورالعمل رفتار حرفه ای (چک لیست نحوه رسیدگی به مصادیق رفتارهای غیر حرفه ای دستیاران)
۱۶. مشورهایی عفاف و حجاب برخی از دانشگاههای کشور نظیر علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی قزوین

چک لیست ۲-۱-۲-۷

تأحدی	آیر	بله	ارزشیابی فراگیران در حیطة مهارتی بصورت ۳۶۰ درجه انجام می شود.	
		*	وجود و تکمیل فرم ارزشیابی دروس بالینی توسط استاد از دانشجو (لاگ بوک)	۱
		*	وجود و تکمیل فرم خود ارزیابی دانشجو برای دروس بالینی	۲
	*		وجود و تکمیل فرم ارزیابی توسط همتا برای دروس بالینی	۳
		*	وجود و تکمیل فرم ارزیابی توسط سرپرستار / پرستار کمک مربی برای دروس بالینی	۴
			احراز هر ۴ ایتف فوق	وضعیت مطلوب
		*	احراز حداقل ۲ مورد از ایتف های فوق	تأحدی مطلوب
			احراز ۱ مورد از ایتف های فوق	نامطلوب